

Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı : Eğitim Bilimleri
Programı : Eğitim Yönetimi ve Planlaması
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Duygu YALMAN
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Eylül 2019

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN OKUL MÜDÜRLERİNİN ETİK LİDERLİK DAVRANIŞLARININ ÖĞRETMENLER TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Okul öncesi eğitim kurumları bireylerin ilk eğitim aldıkları kurum olarak bilinmektedir. Bu kurumlarda eğitim veren öğretmenlerin okul yöneticisi ile ilgili deneyimleri önemli ölçüde öğrencileri ve diğer grup elemanlarını etkilemektedir. Öğretmenlerin okul yöneticilerini birer etik lider olarak değerlendirmeleri ve okul içerisindeki davranışlarını belirli çerçevelerde yorumlamaları önem kazanmaktadır. Çalışma kapsamında okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul yöneticilerinin değerlendirilmesinin temel nedeni olarak, öğrencilerin yaş gruplarının erken çocukluk yıllarına denk gelmesi gösterilebilir. Bu dönemdeki bireylerin çevrelerinden çabuk etkilendiği ve kişilik gelişimlerini etkileyecek önemli psikolojik evrelerden geçtiği bilinmektedir. Okul müdürlerinin etik liderlik davranışlarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesini konu alan çalışma kapsamında, öğretmenlerin belirttikleri görüşler sonucunda bulgulara ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında tematik analiz yapılarak kodlar ve temalar oluşturulmuş, olay örgüleri üzerinden sonuca ulaşılmıştır. Öğretmenler araştırma sonuçlarına göre etik liderlik ile ilgili genel bilgilere sahipken, okulda hangi davranışların etik olup olmadığına karar vererek, durumu gözlemleyebilmektedir. Katılımcılardan birine göre liderlik kavramı güç ifade etmektedir: “Bir lider adaletli olmalı, herkese eşit davranmalı ve işini gerçekten iyi yapmalıdır.” Yöneticinin etik dışı davranışını tanımlarken bunu tecrübeye dayandırdığını, kişinin kişilik karakteriyle alakalı olduğunu vurgulamaktadır: “Müdür etik dışı davranışta bulunmuş olabilir,

ama zayıf bir karaktere sahipsen bir şey söyleyemezsin. Güçlü bir karaktere sahipsen her şeyi söylersin kendini savunursun.” Bu öğretmen, müdürün etik dışı davranışında yanlış hareket yaptığını söylemek kişinin kendi karakteriyle özgüveniyle alakalı bir şey olduğunu belirtmektedir. Diğer bir öğretmen ise, etik kavramını ahlak ilkelerini inceleyen bir bilim dalı olarak tanımlamıştır. Ayrıca çalışma grubundaki diğer öğretmenlerin okuldaki etik dışı davranışı ayrımcılık, kayırma, duygusal mobbing, yıldırma, bencillik, baskı, hakaret gibi davranışlar olarak tanımladıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: etik liderlik, okul öncesi, yönetici, lider, etik

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Graduate Education
Department : Educational Sciences
Program : Educational Administration and Planning
Supervisor : Assist. Prof. Dr. Duygu Yalman
Degree Awarded and Date : Master Thesis – September, 2019

EVALUATION OF ETHICAL LEADERSHIP BEHAVIOR OF SCHOOL PRINCIPALS IN PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS BY TEACHERS

ABSTRACT

Preschool education institutions are known as the institutions where individuals receive their first education. The experiences of the teachers who teach in these institutions about the school administrator significantly affect the students and other group members. It is important for teachers to evaluate school administrators as ethical leaders and to interpret their behavior within a specific framework. The main reason for the evaluation of school administrators working in pre-school education institutions within the scope of the study is that the age groups of the students coincide with early childhood years. It is known that individuals in this period are quickly affected by their environment and go through important psychological phases that will affect their personality development. The findings were reached as a result of the opinions expressed by the teachers in the study, which concerned the evaluation of the ethical leadership behaviors of school principals by teachers. Within the scope of the study, codes and themes were created by thematic analysis and results were reached through event patterns. According to the results of the research, teachers have general knowledge about ethical leadership and can observe the situation by deciding which behaviors are ethical or not in school. According to one of the participants, the concept of leadership expresses power: “a leader must be fair, treat everyone equally, and do his job really well. “When describing the manager's unethical behaviour, he emphasizes that it is based on experience, it is related to the person's personality character: "the manager may have engaged

in unethical behaviour, but you can't say anything if you have a weak character. If you have a strong character, you say anything, you defend yourself.” This teacher states that it is something to do with one's own character and self-confidence to say that the principal acted improperly in his unethical conduct. Another teacher described the concept of ethics as a branch of science that studies the principles of morality. In addition, other teachers in the study group defined unethical behavior in school as discrimination, favoritism, emotional mobbing, intimidation, selfishness, oppression, and insulting behavior.

Key words: ethical leadership, preschool, teacher opinions, leader, ethics

